

Tot i l'amenaça d'expulsió del PSC, Joan Ignasi Elena, Marina Geli i Núria Ventura trenquen la disciplina de vot amb els arguments de la coherència programàtica i la representativitat de la pluralitat. Laia Bonet, que ocuparia l'escó d'Elena per Barcelona, anuncia que hi renunciaria i Àngel Ros deixa l'escó abans que votar en contra de la seva consciència –i arriscar-se a ser expulsat.

Marina Geli, Joan Ignasi Elena i Núria Ventura expliquen els arguments de la seva votació.

El PSC mesura la seva capacitat

Es votava, al Parlament de Catalunya, una proposta per demanar al Congrés dels Diputats la transferència a la Generalitat de Catalunya de les competències necessàries per a convocar un referèndum, una petició que previsiblement –ho ha advertit el PP– rebria una immediata resposta negativa. Una aparent pèrdua de temps però un pas més en el camí català d'anar-se carregant de raons, de legitimar l'opció que finalment es prengui per convocar una consulta sobre l'estatus de Catalunya: es tractava, doncs, d'oferir a Espanya la possibilitat de celebrar una consulta "acordada".

El Consell Nacional del PSC havia aprovat votar "no" a aquesta proposta perquè no s'ha acordat prèviament amb el govern espanyol –la majoria del Congrés és del PP– i perquè la data i la pregunta de la consulta ja s'han anunciat prèviament.

Ho explicava el portaveu del PSC, Maurici Lucena, en la seva compareixença prèvia a la votació: "El petit detall de context que aquesta demanda oblida és que aquests mateixos partits que he citat [els partits que presenten la proposta] han pactat ja fa unes setmanes, pel seu compte, la pregunta de la consulta i la data, el 9 de novembre d'enguany.

És a dir, vostès han fixat la pregunta i la data sense acordar-la amb el govern espanyol; els ho dic amb altres paraules, vostès han fet justament el contrari que els governs d'Escòcia i el Regne Unit i pretenen ara, amb una elevada dosi d'impostura, que el Congrés espanyol accepti aquest *trágala* que vostès imposen unilateralment. Déu n'hi do".

Aquests arguments, però, no els compartia tot el grup del PSC. Cinc diputats de l'anomenat sector catalanista havien celebrat diverses reunions amb el primer secretari del PSC, Pere Navarro, i altres membres de la direcció perquè el PSC s'abstingués i no quedés retratat,

amb el PP i Ciutadans, en el bloc contrari al dret a decidir. Tots cinc estaven amenaçats d'expulsió si trencaven la disciplina de vot.

El dia abans, un d'ells, l'alcalde de Lleida, Àngel Ros, havia renunciat a l'escó per no traïr la seva consciència votant el "no" que se li demanava –i alhora arriscar-se que el PSC complís la seva amenaça de fer-l'en fora.

El mateix dia de la votació una altra de les veus crítiques, Rocío Martínez-Sempere, anunciava que acataria la disciplina de vot tot i que voldria abstenir-se –i evitar així l'expulsió que li impediria participar a les primàries a l'alcaldia de Barcelona, com té previst– però renunciava al càrrec que ocupa a l'executiva del PSC.

Els altres tres crítics decidien votar sí a la proposta de demanar la transferència al Congrés: l'ex-alcalde de Vilanova

i la Geltrú, Joan Ignasi Elena (*Nàtius*), l'ex-consellera de Sanitat, Marina Geli i l'ex-alcalde d'Ulldecona, Núria Ventura, diputats respectivament per Barcelona, Girona i Tarragona.

La coherència. Les raons, segons explicarien després de la votació, eren la coherència amb el programa electoral del PSC (que defensava el dret a decidir i la celebració d'una consulta si era "legal i acordada" amb l'estat) i la representativitat de la pluralitat del PSC, que a nivell municipal s'ha traduït en nombroses votacions a favor de la consulta per part d'alcaldes i regidors del partit.

La coherència programàtica, segons explicava Joan Ignasi Elena, és la primera raó: "Hem estat treballant per cercar una solució consensuada perquè tot el grup socialista pogués votar de forma cohesionada. Les raons són diverses, en primer lloc programàtiques. El PSC es va presentar a les eleccions defensant el dret a decidir. Pensàvem que en aquesta votació era necessari que el PSC no quedés fixat, de forma injusta, en l'imaginari col·lectiu com un partit contrari al dret a decidir. En primer lloc perquè no és veritat i, en segon lloc, perquè Catalunya necessita unitat del catalanisme –i el PSC és central en el catalanisme– en la defensa del dret a decidir dels catalans i les catalanes".

La votació en contra de la proposta que havia decidit el Consell Nacional del PSC amaga contradiccions evidents amb les votacions a favor de la consulta que s'han aprovat en molts municipis, amb els vots favorables del PSC. El mateix Elena s'hi ha trobat: "Jo, la setmana passada votava a Vilanova i la Geltrú el mateix que avui, però llavors podia fer-ho i avui havia de votar el contrari per disciplina de vot".

La representativitat. L'argument de la representativitat l'exposava amb aquestes paraules Marina Geli: "En Marc Mur, de Flix, i en Francesc Guisset, de Llançà, són dos dels molts alcaldes del PSC d'avui que han anat votant en els seus municipis mocions, no com aquesta sinó mocions que fins i tot avalaven la data de la consulta –mocions on jo potser m'hauria abstenut, fins i tot–. Per tant, nosaltres volem ser la veu perquè aquesta gent es pugui

quedar al PSC. Ha estat molt difícil votar diferent, però creiem que som fidels al pluralisme del PSC, un tret que ha estat bàsic, troncal, perquè el PSC sigui baula i continuï sent baula en un dels moments més difícils per a Catalunya, com és l'actual".

Hi insistia la Núria Ventura, ex-alcalde d'Ulldecona i primera secretària del PSC de les Terres de l'Ebre. "Als ajuntaments de Flix, Deltebre, Corbera, el Perelló, Ginestar, Ulldecona i a tants i tants municipis, els regidors i les regidores del PSC han defensat aquest posicionament que avui defensem aquí. Nosaltres simplement tenim la vocació de representar-los, a ells i als ciutadans que ens van donar l'escó que ocupem".

En el mateix moment que Geli, Elena i Ventura feien aquestes declaracions a la sala de premsa del Parlament, als passadissos del mateix edifici el portaveu del PSC, Maurici Lucena, els reclamava la seva acta de diputats per haver trencat la disciplina. Una amenaça que reiterarien hores després el primer secretari del PSC, Pere Navarro que, en declaracions a la SER, els demanava que reflexionessin durant el cap de setmana o el seu cas aniria a la comissió de garanties del partit, i el secretari d'acció política, Antoni Balmón ("Han de retornar la seva acta. Si no ho fan és perquè tenen un interès ocult, un interès diferent al del PSC, que espero que expliquin.").

Unes amenaces que Marina Geli mirava de respondre simultàniament des del faristol del Parlament:

"Em diran vostès que hem trencat la disciplina de vot no votant "no", que és el que va acordar el Consell Nacional del PSC. Sóc conscient que he trencat la disciplina de vot, però hi ha una decisió del Consell Nacional que jo no interpreto d'aquesta manera, com tampoc la interpreten així molts alcaldes i regidors de molts municipis (...). M'uneixen moltíssimes qüestions amb la direcció del partit però de veritat els dic que tinc el convenciment que havíem de votar així per coherència, consciència i representativitat. És veritat que crec necessària una certa disciplina en els partits, però això és un acte de representativitat i consciència. He de poder tornar a casa i dir-li al meu fill que no li he fallat; he de poder dir-li al Marc Mur [alcalde de Flix] que l'intento representar tan bé

Àngel Ros, alcalde de Lleida, renuncià al seu escó i Laia Bonet –que heretaria l'escó d'Elena– diu que hi renunciaria, alhora que deixa l'executiva.

Rocio Martínez-Sempere va acatar la disciplina però deixa l'executiva del PSC.

com sé, he de poder dir a molta gent que al PSC hi ha una esperança futura de pluralisme. Perquè si no, no és el PSC.”

La capacitat. Geli argumenta des de fa mesos que aquest pluralisme del PSC és la clau de volta del partit. La diversitat és evident perquè hi conviuen les tesis de Pere Navarro o Antoni Balmón amb 75 ajuntaments amb alcalde del PSC que estan adherits a l'Associació de Municipis per la Independència, l'AMI [vegeu el requadre “La gènesi de la revolta”]. “La gent que pensa així no cap dins del PSC?”, es pregunta Geli. I continua: “La JSC (Joventut Socialista de Catalunya) de Barcelona, que ha demanat l'abs-

tenció a la votació d'avui, no hi cap, al PSC? No hi cap la pluralitat, dins del PSC?”.

L'expulsió dels tres crítics podria provocar un tsunami de dimensions encara difícils d'avaluar. De moment qui hauria d'ocupar l'escó de Joan Ignasi Elena si se'l fes fora, la també crítica Laia Bonet, ja ha anunciat que renunciaria a l'acta de diputat. I de passada anuncia que deixa el seu càrrec a l'executiva del PSC. Bonet ho va fer públic en un comunicat al seu bloc: “Si com a conseqüència de les reaccions polítiques que es puguin produir en el si del meu partit després de la votació, hi ha expulsions dels companys i companyes que avui votin diferent, i això fes que tingués

l'oportunitat d'entrar al Parlament de Catalunya en representació dels electors, vull anunciar –des d'ara mateix– que no ocuparé l'escó en aquestes condicions. Vull servir el meu país i el meu partit. Però no ocuparé l'escó d'un company expulsat i que abandoni l'hemicicle per aquestes raons”.

Considera “molt greu i negatiu” que hi hagi hagut “amenaces d'expulsió” prèvies a la votació i desqualifica les formes de la direcció: “No comparteixo aquesta cultura política incapaç de dialogar, sumar i construir la síntesi. Quan els problemes polítics es simplifiquen i redueixen a temes disciplinaris que cal resoldre reglamentàriament, és obvi que l'autoritat política i el lideratge es debiliten”.

El nucli dur de la direcció del PSC, el que dona suport a Pere Navarro i Antoni Balmón, és qui porta les regnes del Consell Nacional. Ningú no dubta que la comissió de garanties del PSC –l'òrgan que tramita les expulsions– seguirà les indicacions de la direcció del partit en aquest cas. Al grup parlamentari s'han sentit veus, fins ara monolíticament fidels a Navarro –com la de Núria Parlon, alcaldessa de Santa Coloma, o Xavier Sabaté, conseller de Governació als últims mesos de la presidència de Maragall–, que s'han expressat en contra de l'expulsió.

La decisió final sobre aquesta qüestió serà, al capdavant, la que marcarà la capacitat del PSC –com a contenidor de militants i votants– per a un futur proper.

Àlex Milian